

# พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

## Financial Planning Behavior of Working-Age People

### in Bang Kapi District, Bangkok

สิริกัญญา สมานพันธุ์

สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

ผู้รับผิดชอบบทความ

Sirikanya Samanphan

E-mail: 6614155005@rumail.ru.ac.th

Faculty of Business Administration Program in Finance

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author

## บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ด้านการหารายได้ ด้านการออมเงิน ด้านการลงทุน ด้านการใช้จ่าย และ ด้านการวางแผนเกษียณ 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร และ 3) เพื่อศึกษาปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำแนกตาม ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน ด้านภาวะเศรษฐกิจ และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือประชากรวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติการทดสอบแบบ (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ Least Significant Difference (LSD) และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในขณะที่ เพศ และ อายุ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับปัจจัยในการวางแผนทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านความรู้

ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน และ ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ไม่พบว่ามีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

**คำสำคัญ:** พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน, ปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน

## Abstract

This research aimed to: 1) Study the financial planning behaviors of working-age people in the Bang Kapi District, Bangkok, in terms of income generation, saving, investment, spending, and retirement planning; 2) Compare financial planning behaviors based on personal factors, classified by gender, age, marital status, education level, occupation, and average monthly income; and 3) Examine the factors influencing financial planning behaviors, classified by financial planning knowledge and understanding, economic conditions, and information perception.

The sample group in this study comprised 400 working-age people residing in Bang Kapi District, Bangkok. The research instrument used for data collection was a questionnaire, the reliability of which was tested using Cronbach's alpha coefficient, yielding an overall reliability score of 0.969. Data were analyzed using statistical software. The statistical methods employed included frequency, percentage, and standard deviation. Hypothesis testing was conducted using the (t-test) and one-way analysis of variance (One-Way ANOVA). When significant differences were found, pairwise comparisons were performed using the Least Significant Difference (LSD) method, and multiple regression analysis was applied to examine the influence of independent variables on financial planning behavior.

The hypothesis testing results revealed that differences in personal factors such as marital status, education level, occupation, and average monthly income had statistically significant effects on financial planning behavior at the 0.05 level. However, gender and age showed no significant differences. Regarding financial planning factors influencing financial planning behavior among working-age people in the Bang Kapi District, Bangkok, it was found that financial planning knowledge and understanding, as well as information perception, significantly influenced financial planning behavior at the 0.05 level, while economic conditions had no statistically significant influence.

**Keywords:** Financial planning behavior, Financial planning factors

## บทนำ

### ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการวางแผนทางการเงินถือเป็นทักษะที่สำคัญของบุคคลทุกช่วงวัย โดยเฉพาะกลุ่มคนวัยทำงานซึ่งเป็นกำลังหลักทางเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากวัยทำงานเป็นช่วงเวลาที่บุคคลมีรายได้ประจำและมีภาระค่าใช้จ่ายสูงทั้งด้านการดำรงชีวิต การลงทุนเพื่ออนาคต การสร้างครอบครัว ตลอดจนการเก็บออมเพื่อวัยเกษียณ อย่างไรก็ตามการสำรวจพบว่าคนจำนวนไม่น้อยยังขาดทักษะการวางแผนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดปัญหาหนี้สินสะสม การออมไม่เพียงพอและการขาดความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2565) ปรากฏการณ์เหล่านี้สะท้อนถึงความจำเป็นที่ต้องศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มวัยทำงานในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจัดการทางการเงินและหาแนวทางสนับสนุนที่เหมาะสม การวางแผนการเงินถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการเตรียมความพร้อมเพื่อสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตของบุคคลในระยะยาว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมเมืองซึ่งมีค่าใช้จ่ายสูงและการแข่งขันด้านอาชีพที่สูง การวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมไม่เพียงช่วยให้บุคคลสามารถจัดสรรรายได้เพื่อการออม การลงทุน การวางแผนเกษียณ และการใช้จ่ายได้อย่างสมดุล แต่ยังเป็นการป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น ปัญหาหนี้สิน ภาวะเงินเฟ้อ รวมถึงค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลที่เพิ่มขึ้นในวัยสูงอายุ

เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เป็นพื้นที่ที่มีความหนาแน่นของประชากรสูง ประกอบไปด้วยคนวัยทำงานหลากหลายสาขาอาชีพ ทั้งพนักงานบริษัท ข้าราชการ พ่อค้าแม่ค้า และ แรงงานบริการ ลักษณะประชากรที่หลากหลายนี้ทำให้บางกะปิเป็นพื้นที่ที่สะท้อนพฤติกรรมทางการเงินได้อย่างน่าสนใจ เนื่องจากประชากรมีทั้งกลุ่มที่มีรายได้ประจำและไม่ประจำ อีกทั้งยังต้องเผชิญกับสภาพเศรษฐกิจเมืองใหญ่ที่มีค่าครองชีพสูง สิ่งเหล่านี้อาจส่งผลโดยตรงต่อรูปแบบการวางแผนทางการเงิน เช่น การออม การลงทุน การใช้หนี้ และการจัดการความเสี่ยง ดังนั้น การศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร” จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งในเชิงวิชาการและเชิงปฏิบัติ เชิงวิชาการคือการเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มวัยทำงานในเขตเมืองใหญ่ ขณะที่เชิงปฏิบัติสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบโครงการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน การพัฒนาหลักสูตรอบรม รวมถึงเป็นแนวทางให้บุคคลวัยทำงานนำไปปรับใช้เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการวางแผนการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยมุ่งเน้นทำความเข้าใจถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินและศึกษาปัจจัยในการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงาน การศึกษาครั้งนี้มีความคาดหวังว่าจะช่วยกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความตระหนักรู้และให้ความสำคัญกับการวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ รวมถึงสร้างวินัยทางการเงินที่ดีเพื่อพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจในระดับบุคคลและครัวเรือน ผลการศึกษาที่ได้ยังคาดหวังว่า จะช่วยให้เข้าใจถึงแนวทางการจัดการทางการเงินของคนวัยทำงานอย่างเป็นระบบและสามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมให้เกิดการวางแผนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพทั้งในระดับบุคคล ครอบครัว และ ชุมชน ซึ่งจะประโยชน์ต่อการพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากและเพิ่มเสถียรภาพทางการเงินของประเทศในระยะยาว

## วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ด้านการหารายได้ ด้านการออมเงิน ด้านการลงทุน ด้านการใช้จ่าย และ ด้านการวางแผนเกษียณ
- 2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร
- 3) เพื่อศึกษาปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน ด้านภาวะเศรษฐกิจ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

## สมมติฐานการวิจัย

**สมมติฐานที่ 1** ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ต่างกัน

**สมมติฐานที่ 2** ปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน ด้านภาวะเศรษฐกิจ และด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

## ขอบเขตการศึกษา

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 400 คน โดยจำนวนกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวได้มาจากการคำนวณตามสูตรกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ W.G. Cochran (1953) ภายใต้ระดับความเชื่อมั่น 95% และค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% ซึ่งผลการคำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 384 คน เพื่อป้องกันการคลาดเคลื่อนจึงกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน
2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย แบ่งเป็น 2 ประเภทได้แก่ 1) ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) คือ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน ได้แก่ ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน ด้านภาวะเศรษฐกิจ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร 2) ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ พฤติกรรมการวางแผนการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการหารายได้ ด้านการออมเงิน ด้านการลงทุน ด้านการใช้จ่าย และ ด้านการวางแผนเกษียณ
3. เวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้คือวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2568 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2568

## ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1) เพื่อนำข้อมูลพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มาใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มความรู้ทักษะ ให้คนวัยทำงานมีความสามารถในการบริหารจัดการการเงินอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถวางแผนรายรับ-รายจ่าย การออม และการลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) เพื่อนำข้อมูลผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เป็นแนวทางในการจัดอบรมและส่งเสริมความรู้ทางการเงินที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มอาชีพ รายได้ และ ระดับการศึกษา ซึ่งช่วยให้กลุ่มคนวัยทำงานสามารถวางแผนและบริหารจัดการการเงินของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

3) เพื่อนำข้อมูลปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ใช้เป็นแนวทางในการจัดหลักสูตรอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเงิน เพื่อช่วยให้คนวัยทำงานมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินมากขึ้น รวมทั้งสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

## วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

### ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร

เขตบางกะปิเป็นหนึ่งในเขตการปกครองที่มีความสำคัญของกรุงเทพมหานคร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของกรุงเทพมหานคร มีพื้นที่ประมาณ 28.52 ตารางกิโลเมตร ปัจจุบันเขตบางกะปิมีหน่วยการปกครองย่อย 2 แขวง ได้แก่ แขวงคลองจั่น และ แขวงหัวหมาก (สำนักงานเขตบางกะปิ, 2565) เขตบางกะปิมีลักษณะเป็นพื้นที่เมืองที่มีการพัฒนาแบบผสมผสานระหว่างพื้นที่พักอาศัย พื้นที่พาณิชยกรรม และสถานประกอบการต่าง ๆ กลุ่มวัยทำงานในพื้นที่ประกอบอาชีพที่หลากหลาย ได้แก่ 1) ภาคบริการ เป็นภาคอาชีพที่มีสัดส่วนสูงสุด รวมถึงพนักงานในห้างสรรพสินค้า ร้านค้าปลีก ร้านอาหาร และธุรกิจบริการต่าง ๆ ทั้งนี้เนื่องจากในพื้นที่มีศูนย์การค้าขนาดใหญ่หลายแห่ง เช่น ห้างเดอะมอลล์บางกะปิ ตลาดนัดบางกะปิ เป็นต้น 2) ภาครัฐราชการและรัฐวิสาหกิจ มีสำนักงานราชการและรัฐวิสาหกิจตั้งอยู่หลายแห่ง รวมถึงสำนักงานเขตบางกะปิ โรงพยาบาลรัฐ และสถานศึกษาของรัฐ 3) ภาคเอกชน ประกอบด้วยพนักงานบริษัทเอกชน ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) และผู้ประกอบการอิสระ โดยเฉพาะธุรกิจด้านการค้า การบริการ และอุตสาหกรรมขนาดเล็ก 4) อาชีพอิสระ พบกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพอิสระ เช่น พนักงานขับรถแท็กซี่ รถจักรยานยนต์รับจ้าง ผู้ขายสินค้าออนไลน์ และผู้ประกอบการรายย่อย

### แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน

การวางแผนการเงิน คือ กระบวนการในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายชีวิตตามลำดับความสำคัญที่ต้องการได้ ซึ่งไม่ได้หมายถึงแผนสำหรับคนมีเงินเท่านั้น แต่คือแผนเพื่อให้คุณมีเงินเพียงพอใช้จ่ายและมีความสุขไปตลอดทุกช่วงวัยของชีวิต และไม่ได้หมายถึงการลงทุนเท่านั้นแต่ยังหมาย

รวมถึงการจัดทำงบประมาณรายรับรายจ่าย การบริหารจัดการความเสี่ยง การออมเงิน หรือการกำหนดกลยุทธ์สำหรับการลงทุนให้เหมาะสม การวางแผนทุนการศึกษาบุตร วางแผนการจะมีหนี้สินและบริหารจัดการหนี้สิน ไปจนถึงการวางแผนเพื่อเป้าหมายสำคัญต่าง ๆ ในชีวิต (สมาคมนักวางแผนการเงินไทย, 2565) อีกทั้งการวางแผนการเงินยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผลตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงินไว้ก่อน เมื่อเข้าสู่วัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอต่อการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวก็จำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุก็ยังคงต้องวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลงแต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้ (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2568)

### **แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน**

พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ทศนาวลัย ตันติเอกรัตน์ (2559) ได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมว่าเป็นการแสดงออกถึงการกระทำที่มีต่อสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นในลักษณะต่าง ๆ ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ เป็นสิ่งที่ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดยสิ่งเร้าต่าง ๆ เหล่านั้น อาจมาจากทั้งสิ่งเร้าภายในและภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับสุขใจ น้ำพุต (2551) ได้สรุปว่า การวางแผนทางการเงินที่ดี คือการที่นักลงทุนต้องมีความเข้าใจด้าน เศรษฐกิจ สังคม และเครื่องมือในการบริหาร เป็นกระบวนการการบริหารการเงินเพื่อนำมาใช้ในการบริหารจากการวางแผนที่ถูกต้องและสมเหตุสมผลอีกทั้งเกิดประโยชน์สูงสุดอีกด้วย และการบริหารจัดการการเงิน แบ่งออกเป็น 6 ลักษณะ คือ 1) การสร้างความมั่นคงทางการเงิน (Financial Health) ได้แก่ การทำงานที่ก่อให้เกิดรายได้ที่มั่นคง การวางแผนเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีของชีวิต 2) การใช้เงินอย่างฉลาด (Spending Money Wisely) การรู้จักใช้เงินในทุก ๆ ด้านที่เป็นประโยชน์ เช่น อาหาร สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เป็นต้น 3) การใช้เงินสำหรับที่อยู่อาศัย (Home and Other Real Estate) เพื่อความรู้สึกที่ปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต และยังเป็นการลงทุนอีกด้วย 4) การสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินด้วยการทำประกันภัย (Insurance Program) เพื่อลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตทำให้เกิดความมั่นคงของตนเองและครอบครัว 5) การลงทุนที่เหมาะสม (Diversified Investment Portfolio) โดยการเลือกรูปแบบการลงทุนและสถาบันที่เหมาะสมกับตนเอง 6) การวางแผนการเงินสำหรับการเกษียณ (Retirement) เพื่อความเป็นอยู่ที่ดีที่มีความมั่นคงและสุขสบายตลอดชีวิต

### **งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**

นราวัลลภ ศุภวงศ์ (2564) ทำการศึกษา ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินในคนวัยทำงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินของคนวัยทำงาน และศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการวางแผนทางการเงินของคนวัยทำงานในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ที่มีอายุตั้งแต่ 20–55 ปี ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า คนวัยทำงานมีองค์ประกอบหลายด้านที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงิน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน เป้าหมายทางการเงิน รายได้ ภาระค่าใช้จ่าย และการบริหารความเสี่ยงทางการเงินในอนาคต อย่างไรก็ตาม ใด ๆ ก็ดี มี

อุปสรรคที่พบอย่างชัดเจน ได้แก่ การขาดเป้าหมายที่ชัดเจน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่ยังไม่เป็นระบบ ซึ่งนำไปสู่การขาดสภาพคล่องทางการเงินได้ ผู้วิจัยแนะนำให้กลุ่มคนวัยทำงานเริ่มจากการประเมินสถานการณ์ทางการเงินและสถานะทางการเงินของตนเองก่อน แล้วจึงจัดทำแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบและยั่งยืนต่อไป

สนธยา พรคณาปราชญ์ (2567) ทำการศึกษา ทักษะทางการเงินที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทักษะทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะดังกล่าวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางการเงินที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขต โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ทักษะทางการเงินทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และยังพบอีกว่าปัจจัยที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ปัจจัยด้านพฤติกรรมทางการเงินมีผลมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านทัศนคติทางการเงิน และอันดับสุดท้ายคือ ปัจจัยด้านความรู้ทางการเงิน สามารถร่วมกันทำนายการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 45.7 อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

## วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยนำมาจาก 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารบทความ แนวคิดทฤษฎี อินเทอร์เน็ต และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้ข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการกำหนดแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยตั้งแต่ 1 กันยายน พ.ศ. 2568 ถึง 31 ตุลาคม พ.ศ. 2568

### การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard deviation (S.D.) เพื่ออธิบายข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และ สถิติเชิงอนุมาน ใช้ t-test และ F-test (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน เมื่อหากพบความแตกต่างจะใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ Least Significant Difference (LSD) และใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลของปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน

## สรุปผลการวิจัย

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 63.25 มีอายุระหว่าง 31–40 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 39.75 ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 273 คน คิดเป็นร้อยละ 68.25 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 233 คน คิดเป็นร้อยละ 58.25 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานเอกชนมากที่สุด จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 50.50 ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,000–30,000 บาท มากที่สุด จำนวน 204 คน คิดเป็นร้อยละ 51.00

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยในการวางแผนทางการเงิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก ค่าเฉลี่ยโดยภาพรวมเท่ากับ 3.93 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.536 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะเศรษฐกิจ ( $\bar{X} = 3.98$ ) รองลงมาคือด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ( $\bar{X} = 3.91$ ) และด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน ( $\bar{X} = 3.90$ ) ตามลำดับ

### ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับความคิดเห็นมาก มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมเท่ากับ 3.70 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.657 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความคิดเห็นมากเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการใช้จ่าย ( $\bar{X} = 3.96$ ) รองลงมาคือด้านการวางแผนเกษียณ ( $\bar{X} = 3.78$ ) ด้านการออมเงิน ( $\bar{X} = 3.72$ ) ด้านการหารายได้ ( $\bar{X} = 3.63$ ) และด้านการลงทุน ( $\bar{X} = 3.41$ ) ตามลำดับ

## ผลการทดสอบสมมติฐาน

**สมมติฐานที่ 1** ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ส่งผลให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ได้แก่ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในขณะที่ เพศ และ อายุ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

**สมมติฐานที่ 2** ผลการวิเคราะห์ปัจจัยในการวางแผนทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงินมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

ในขณะที่ ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ไม่พบว่ามียุทธศาสตร์ต่อพฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของกลุ่มตัวอย่างนี้

## อภิปรายผลการวิจัย

### *พฤติกรรมทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร*

จากผลการวิจัย พบว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในทุกด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการใช้จ่าย ด้านการวางแผนเกษียณ ด้านการออมเงิน ด้านการหารายได้ และลำดับสุดท้ายด้านการลงทุน การที่พฤติกรรมทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับมากนี้ อาจเนื่องมาจากความจำเป็นในการปรับตัวต่อบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่มีความซับซ้อนในพื้นที่เขตบางกะปิ ซึ่งเป็นย่านเมืองที่มีค่าครองชีพค่อนข้างสูงและมีความหลากหลายของอาชีพทำให้คนวัยทำงานต้องมีการบริหารจัดการรายรับรายจ่ายอย่างระมัดระวังเพื่อความอยู่รอดและความมั่นคง นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ยังสอดคล้องกับแนวคิดที่ว่า การวางแผนการเงินมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อคนทุกช่วงอายุในการควบคุมการใช้จ่ายจะช่วยป้องกันปัญหาหนี้สิน สร้างความมั่นคงและความมั่นคงทางเศรษฐกิจ โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการใช้จ่าย ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความเข้าใจและตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและค่าใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย มีความเข้าใจถึงผลกระทบของการใช้จ่ายที่เกินรายได้ว่าจะส่งผลกระทบต่อสภาพคล่องทางการเงิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จันทะสุก ลาดสะอาด, ोजना ธรรมจินดา และสุจรรยพันธ์ สุวรรณพันธ์ (2561) ที่ระบุว่า ความรู้ทางการเงินคือการตัดสินใจการบริหารค่าใช้จ่ายและการบริหารเงินให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดรวมถึงการจัดการกับงบประมาณรายรับและรายจ่าย

ด้านการวางแผนเกษียณ ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องกันในเรื่องของการปลดหนี้ก่อนเกษียณจะช่วยให้ชีวิตหลังเกษียณมีคุณภาพและมีการคำนึงถึงค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและค่ารักษาพยาบาลที่อาจเกิดขึ้นในวัยเกษียณ สอดคล้องกับ ปันตดา เอี่ยมสะอาด (2563) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล พบว่า บุคลากรมีวัตถุประสงค์หลักในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นทั้งก่อนและหลังเกษียณ และรูปแบบการวางแผนการเงินส่วนบุคคลที่ใช้มากที่สุดคือการออม และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ พลอดใจดี (2560) ที่ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการเงินส่วนบุคคลของผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการวางแผนเกษียณ โดยประเด็นที่ผู้สูงอายุให้ความสำคัญสูงสุดในการวางแผนเกษียณ คือ การปลดหนี้ก่อนเกษียณและการคำนึงถึงค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ

ด้านการออมเงิน ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีการวางแผนทางการเงินด้วยการออมเพื่อ

ความมั่นคงทางการเงิน และยังมีแผนการออมเงินเพื่อบรรลุเป้าหมายระยะยาว เช่น การซื้อบ้าน หรือการเกษียณ มีการจัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งเพื่อออมก่อนใช้จ่าย แต่ยังคงต้องให้ความตระหนักถึงความรู้ว่าการออมเงินหรือการลงทุน คือ การใช้เงินหารายได้แทนเรา Passive income สอดคล้องกับ อุทัยรัตน์ เมืองแสน, (2561) ได้กล่าวว่า ความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการออมอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่าความรู้ทางการเงินในระดับที่สูงขึ้น ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการออมเงินที่ดีขึ้นด้วย และ ธนพร จันทร์สว่าง (2561) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้านการหารายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในส่วนบุคคลด้านการออม

ด้านการหารายได้ ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีรายได้ประจำจากเงินเดือน ค่าจ้าง หรือรายได้จากการดำเนินธุรกิจ มีการจัดสรรรายได้ให้สามารถใช้ได้อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิต แต่ควรส่งเสริมในการเพิ่มความรู้ พัฒนาทักษะในการหารายได้เพิ่มขึ้น เพื่อกระจายความเสี่ยงในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ ปลอดใจดี (2560) พบว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคล ด้านรายได้มีค่าเฉลี่ยคะแนนความสำคัญสูงสุด อีกทั้ง ธนพร จันทร์สว่าง (2561) พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ด้านการหารายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลด้านการออม และ ไอรยา ผ่านเมือง (2560) พบว่า แม้เพียงเดียวในเขตกรุงเทพมหานครมีการหารายได้เสริมเพื่อให้มีรายรับเพิ่มขึ้นจากอาชีพหลัก

ด้านการลงทุน ของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีการศึกษาและทำความเข้าใจรูปแบบการลงทุนและความเสี่ยง เพื่อประกอบการตัดสินใจลงทุน อีกทั้งยังให้ความสำคัญของการวางแผนเพื่อลดภาระภาษีด้วยการใช้เครื่องมือทางการเงิน อีกทั้งยังใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อป้องกันความเสี่ยง เช่น การซื้อประกันต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองตนเองและครอบครัวจากเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝัน สอดคล้องกับ สนธยา พรคณาปราชญ์ (2567) พบว่า ทักษะทางการเงินทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และ สุขใจ น้ำผุด (2551) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการการเงินที่แบ่งออกเป็นลักษณะต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการสร้างความมั่นคงให้แก่ชีวิตและทรัพย์สินด้วยการทำประกันภัย (Insurance Program) เพื่อลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

### **ปัจจัยส่วนบุคคลเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน**

จากผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกัน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติได้แก่ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ในขณะที่ เพศ และ อายุ ไม่พบความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า

เพศ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินโดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า เพศไม่ใช่ปัจจัยที่ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินแตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่า ไม่ว่าบุคคลจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิง ต่างก็มีรูปแบบการวางแผนทางการเงินใกล้เคียงกัน ทั้งชายและหญิงมีโอกาสเข้าถึงความรู้ทางการเงินและข้อมูลข่าวสารที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งสอดคล้องกับ รักษ์สุดา เหล่าคา (2563) ได้ทำการศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล

ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง พบว่า นักศึกษาที่มีเพศแตกต่างกันทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน

อายุ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินโดยรวมไม่ต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อายุไม่ใช่ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน อาจเนื่องมาจากความหลากหลายของความรู้ทางการเงินที่ไม่ผูกติดกับประสบการณ์เพียงอย่างเดียว ปัจจุบันกลุ่มอายุน้อยเข้าถึงข้อมูลทางการเงินผ่านช่องทางดิจิทัลได้ง่ายและรวดเร็ว ทำให้พวกเขาสามารถพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการเงินได้เร็วขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ รักษ์สุดา เหล่าคา (2563) ได้ทำการศึกษาการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง พบว่า นักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันทำให้การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลไม่แตกต่างกัน

สถานภาพ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินโดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเนื่องมาจากการเพิ่มขึ้นของภาระผูกพันทางการเงินตามวงจรชีวิตและความต้องการสร้างความมั่นคงร่วมกัน โดยสถานภาพสมรส การมีบุตร หรือการอยู่ร่วมกันย่อมนำมาซึ่งความรับผิดชอบและภาระทางการเงินที่เพิ่มขึ้น เช่น ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่าเล่าเรียนบุตร หรือการเตรียมซื้อที่อยู่อาศัย ซึ่งส่งผลให้การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญและต้องดำเนินการอย่างจริงจังมากขึ้นเพื่อความมั่นคงของคนในครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับ ปนัดดา เอี่ยมสะอาด (2563) ทำการศึกษาการวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุ พบว่า สถานภาพมีอิทธิพลต่อวัตถุประสงค์หลักในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล รูปแบบหลักในการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และระยะเวลาที่กำหนดไว้ใน การวางแผนการเงินส่วนบุคคล

ระดับการศึกษา ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินโดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ระดับการศึกษาส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่ต่างกัน เนื่องจากระดับการศึกษาที่สูงกว่ามักจะเกี่ยวข้องกับรายได้ที่สูงกว่า ความรู้ทางการเงินที่มากกว่า การเข้าถึงข้อมูลและเครื่องมือทางการเงินที่ดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับสนธยา พรคณาปราชญ์ (2567) พบว่า ทักษะทางการเงินทุกด้านมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และ ชาญธาดา กฤษเลิศกุล (2564) พบว่า ความรู้ทางการเงินส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

อาชีพ ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินโดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาชีพต่างกันมีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินต่างกันเนื่องจากความแตกต่างของรายได้ สวัสดิการ และแหล่งรายได้เสริม ซึ่งส่งผลต่อความสำคัญในการวางแผนด้านการออมและการลงทุน ซึ่งสอดคล้องกับ ปนัดดา เอี่ยมสะอาด (2563) ทำการศึกษาการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ พบว่า ตำแหน่งงานมีอิทธิพลต่อช่องทางหลักในการจัดทำแผนการเงินส่วนบุคคล และ ไอรยา ผ่านเมือง (2560) พบว่า การหารายได้เสริมเป็นกลยุทธ์สำคัญในการบริหารจัดการการเงิน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกัน ทำให้พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินโดยรวมต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า รายได้ที่ต่างกันนำไปสู่พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่ต่างกัน เพราะผู้มีรายได้น้อยอาจเน้นการใช้จ่ายเพื่อให้ครอบคลุมค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเป็นหลัก ในขณะที่ผู้มีรายได้สูงมีเงินเหลือมากกว่าก็จะมีกำลังและความสามารถในการวางแผนทางการเงินได้ดีกว่า เช่น การลงทุนและการสร้างความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นราวัลลภ ศุภวงศ์ (2564) พบว่า รายได้ ภาระค่าใช้จ่ายและการบริหารความเสี่ยง เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการ

วางแผนทางการเงินในคนวัยทำงาน และ อุไรวรรณ พลอดใจดี (2560) พบว่า การจัดการการเงินส่วนบุคคลทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านใช้จ่าย ด้านรายได้ ด้านเงินออม และด้านการลงทุน เป็นส่วนสำคัญและมีความสัมพันธ์ต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณ และ ธนพร จันทร์สว่าง (2561) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และด้านการหารายได้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในส่วนบุคคลด้านการออม

### **ปัจจัยในการวางแผนทางการเงินที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน**

จากผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน และ ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน มีอิทธิพลสูงที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ในส่วนของปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ ไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนทางการเงิน พบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ให้ความสำคัญกับการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องของการวางแผนทางการเงิน โดยเฉพาะการมีเงินสำรองฉุกเฉินเป็นสิ่งจำเป็น เช่น ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและค่ารักษาพยาบาล อีกทั้งยังให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณรายรับและรายจ่ายที่จะช่วยควบคุมการใช้เงิน ซึ่งสอดคล้องกับ พิชามณูชู่ ศรีสุวรรณ (2558) กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงินที่มากขึ้นส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่มากขึ้น เช่นกัน และ จันทะสุก ลาตสะอาด, โรจนา ธรรมจินดา และ สุวรรณ์พันธ์ สุวรรณพันธ์ (2561) ได้สรุปว่า ความรู้ทางการเงินคือการตัดสินใจการบริหารค่าใช้จ่ายและการบริหารเงินให้เกิดประสิทธิผล รวมถึงการจัดการกับงบประมาณรายรับและรายจ่าย

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร พบว่า มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การได้รับข้อมูลการโฆษณาการวางแผนทางการเงินผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์ วิทยุ หรืออ่านบทความต่าง ๆ ทางการวางแผนทางการเงินจากโซเชียลมีเดีย หรือการฟังพอดแคสต์ จะช่วยให้กลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร มีการวางแผนทางการเงินที่ดียิ่งขึ้น แต่ยังคงต้องส่งเสริมในเรื่องของการอบรมสัมมนาที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนทางการเงินจากหน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น ก็จะช่วยส่งเสริมในเรื่องของการรับรู้ การเข้าใจ ซึ่งนำไปต่อยอดในเรื่องการวางแผนทางการเงินที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รักษ์สุตา เหล่าคา (2563) พบว่า การได้รับข้อมูลทางการเงินจากสื่อออนไลน์ เช่น เว็บไซต์ บทความ หรือสื่อสังคมออนไลน์ มีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความรู้และความเข้าใจทางการเงิน (financial literacy) ของประชาชนกลุ่มวัยทำงาน การเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องและต่อเนื่องช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึก และนำไปสู่การปรับพฤติกรรมทางการเงิน เช่น การออม การลงทุน และการบริหารหนี้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านภาวะเศรษฐกิจ พบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า ปัจจัยด้านภาวะเศรษฐกิจ เช่น อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย หรือการ

เติบโตของ GDP เป็นแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์มหภาคที่ค่อนข้างซับซ้อน บุคคลทั่วไปอาจไม่มีเครื่องมือหรือความรู้ทางการเงินที่เพียงพอในการเชื่อมโยงสภาพเศรษฐกิจเหล่านี้กับการวางแผนการเงินในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจน รวมถึงภาวะเศรษฐกิจไม่ได้หายไป แต่ถูกกลั่นกรองและแสดงอิทธิพลผ่านปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและความรู้ความเข้าใจก่อนแล้ว กล่าวคือภาวะเศรษฐกิจมีผลทางอ้อม แต่ไม่ใช่เป็นตัวแปรที่ใช้ในการทำนายพฤติกรรมทางการเงินโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับงานของ อุบล ไม้พุ่ม (2565) ที่เห็นว่าปัจจัยเศรษฐกิจเป็นปัจจัยภายนอกที่บุคคลไม่สามารถควบคุมได้ และไม่สอดคล้องกับปนัดดา เอี่ยมสะอาด (2563) ที่ชี้ว่าภาวะเศรษฐกิจมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงินโดยตรง

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1) ผลการวิจัย พบว่า ในส่วนของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการใช้จ่าย การวางแผนเกษียณ และการออมเงิน แสดงให้เห็นว่าคนวัยทำงานมีความตระหนักและให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการการเงินของตนเอง แต่ยังมีบางด้าน เช่น การหารายได้และการลงทุน ที่ควรได้รับการส่งเสริมเพิ่มเติม ดังนั้น ควรส่งเสริมให้กลุ่มคนวัยทำงานได้รับความรู้และทักษะเพิ่มเติมด้านการลงทุนและการสร้างรายได้เสริม เพื่อพัฒนาพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินให้ครบทุกมิติ และสร้างความมั่นคงทางการเงินระยะยาว โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนสามารถจัดอบรม สัมมนา หรือให้คำปรึกษาด้านการลงทุนและการบริหารรายได้ที่เหมาะสมกับบริบทของคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ ข้อเสนอแนะนี้จะช่วยให้คนวัยทำงานมีความเข้าใจรอบด้านมากขึ้น สามารถบริหารรายรับ รายจ่าย การออม และการลงทุนได้อย่างสมดุล เพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินและคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต

2) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้าน เพศ และ อายุ ไม่ได้ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน แต่ปัจจัยด้านสถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้มีผลแตกต่างกัน ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมและจัดอบรมความรู้ทางการเงินที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษา เพื่อเพิ่มทักษะและความเข้าใจในการวางแผนทางการเงินอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีรายได้และระดับการศึกษาต่ำ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว ข้อเสนอแนะนี้มุ่งเน้นให้เกิดความเท่าเทียมด้านโอกาสทางความรู้ทางการเงิน ซึ่งจะช่วยยกระดับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของประชาชนทุกกลุ่มอย่างยั่งยืน

3) ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยด้าน ความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงิน และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ในขณะที่ ภาวะเศรษฐกิจไม่มีอิทธิพลโดยตรง ต่อพฤติกรรมดังกล่าว ดังนั้นควรมีการจัดโครงการหรือหลักสูตรอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้และความเข้าใจด้านการวางแผนทางการเงินแก่คนวัยทำงาน โดยบูรณาการกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางการเงินที่ถูกต้องและเข้าถึงได้ง่ายผ่านสื่อดิจิทัลและสื่อต่าง ๆ เพื่อสร้างความตระหนักและส่งเสริมพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างยั่งยืน ข้อเสนอแนะนี้จะช่วยให้กลุ่มคนวัยทำงานมีพื้นฐานความรู้ทางการเงินที่

มันคงให้แก่กลุ่มคนวัยทำงาน เข้าใจการบริหารจัดการรายรับรายจ่ายได้ดีขึ้น และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว

### **ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป**

1) ควรมีการศึกษาตัวแปรปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม ที่อาจจะส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนการเงินของกลุ่มคนวัยทำงาน เช่น อิทธิพลจากสื่อสังคมออนไลน์ ปัจจัยด้านครอบครัว ด้านหนี้สิน ด้านโรคระบาด เพื่อทำความเข้าใจแรงจูงใจหรืออุปสรรคในการจัดการทางการเงินของกลุ่มตัวอย่างได้อย่างรอบด้าน และนำมาปรับปรุงหาแนวทางแก้ไขให้มีพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มคนวัยทำงานที่มีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด

2) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้เป็นเพียงประชากรกลุ่มคนวัยทำงานในเขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร เท่านั้น ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังกลุ่มวัยทำงานในเขตพื้นที่อื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร หรือระดับจังหวัด เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในบริบทที่แตกต่างกัน อันจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย สามารถสรุปผลในภาพรวมได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3) ในการศึกษาวิจัยอาจใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน โดยการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ได้ทั้งข้อมูลเชิงสถิติและมุมมองเชิงคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของกลุ่มวัยทำงานได้อย่างครอบคลุมและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

### **เอกสารอ้างอิง**

- จันทะสุก ลาดสะอาด, โรจนา ธรรมจินดา, สุภรรยพันธ์ สุวรรณพันธ์ (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมส่วนบุคคลของคนวัยทำงานในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่, 11(1), 125–138.
- ชาญธาดา กฤษเลิศกุล. (2564). ความรู้ทางการเงิน แรงจูงใจทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ส่งผลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินและการเลือกรูปแบบการออมและการลงทุนในสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 กรณีศึกษา: ลูกค้าเอ็กซ์คลูซีฟ ธนาคาร B จำกัด (มหาชน) เขตนครปฐม. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทัศนาวลัย ดันติเอกรัตน์ (2559). (2559). การศึกษาพฤติกรรมการเข้าเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการคิดและการตัดสินใจของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์ตรัง. ใน การประชุมมหาดไทยวิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 7 (หน้า 1035–1046). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ธนพร จันทะสว่าง. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสยาม. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- นราวัลลภ ศุภวงศ์. (2564). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินในคนวัยทำงาน. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.

- ปนัดดา เอี่ยมสะอาด. (2563). การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อการเกษียณอายุของบุคลากร บริษัท ไทยเบฟเวอเรจ จำกัด (มหาชน). สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- รักษัสดา เหล่าคา. (2563). การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคนิคบริหารธุรกิจกรุงเทพ. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศศิจันทร์ ปัญจทวี. (2567). การเปรียบเทียบพฤติกรรมการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ 4 วิทยาเขต กลุ่มภาคเหนือ. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 16(4), 1-11.
- สนธยา พรคณาปราชญ์. (2567). ทักษะทางการเงินที่มีผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของบุคลากรในสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สมาคมนักวางแผนการเงินไทย. (2565). รับบริการวางแผนการเงิน. สืบค้นจาก สมาคมนักวางแผนการเงินไทย สำนักงานเขตบางกะปิ. (2565). รายงานข้อมูลสถิติพื้นฐานและการพัฒนาเขตบางกะปิ. กรุงเทพฯ: กรุงเทพมหานคร.
- สุขใจ น้ำผุด. (2551). กลยุทธ์การบริหารการเงินบุคคล. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อุบล ไม้พุ่ม. (2565). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในช่วงโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานคร. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 12(2), 28-45.
- อุไรวรรณ ปลอดใจดี. (2560). การจัดการการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการวางแผนเกษียณของพนักงานองค์กรเอกชนในกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสยาม.
- ไอรยา ผ่านเมือง. (2560). การวางแผนและการจัดการทางการเงินของแม่เลี้ยงเดี่ยวที่มีการหย่าร้างในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Cochran, W. G. (1953). Sampling Techniques. New York: John Wiley & Sons.